

[Hans Hedtoft.]

fair? Sætter man „al sin Evne ind paa at føre een Politik“, naar man rejser Land og Rige rundt og agiterer for en helt anden? Er det Loyaltet? Er det fair Spil efter alt det, der er gaaet forud? Vi sagde hin Nat, at vi ikke troede paa Statsministerens Loyaltet i denne Sag efter alt det, der var gaaet forud, og vi har faaet Ret. Det radikale Venstres Forslag til Beslutning er Vidnesbyrd om, at det nu ogsaa er gaaet op for og er erkendt af andre.

Den højtærede Statsminister har ved sin Holdning undergravet Danmarks Udenrigspolitik. Hver eneste Statsministertale øgede bestandig Uroen og øgede Usikkerheden baade her i Landet og i de Kredse i Udlandet, som beskæftiger sig med Sagen. Det kunde være meget morsomt at høre Statsministeren forklare, at han snart talte som Statsminister, snart som Folketingsmand, snart som Gaardejer og snart som Privatmand; men Morsomheden hørte op, naar man tænkte paa Udlandets Reaktioner paa disse Taler.

Man er vant til, og man er berettiget til at regne med, at naar en Regering i officielle Dokumenter har givet Udtryk for sin Mening om en Sag, ja, saa er det virkelig Regeringens Linie, og saa kan Landets Statsminister ikke i Tale efter Tale gaa ud over denne Linie. For Udlandet taler Statsministeren i en saadan Sag aldrig som Privatmand, men altid som Statsminister. Det er ham, der tegner Firmaet sammen med Udenrigsministeren. Hans Optræden kunde kun faa een bestemt Følge, og den har haft den følgende, at Uklarheden og Forvirringen angaaende Danmarks Holdning stadig øgedes i Udlandet. Man kunde dèr kun opfatte det saadan, at Statsministeren ved sine Taler simpelt hen slog Bunden ud af den Politik, hans Regering havde givet Udtryk for baade i Noten til England og i vort Memorandum til den forberedende Udenrigsministerkonference i London.

Efter vor Mening bør hele dette Spil høre op, og det bør høre op nu, baade for Danmarks og for Sydslesvigs Skyld. Det er muligt, at denne Dualisme spiller en Rolle i den indre politiske Kamp mellem visse Partier. Jeg tør ikke benægte, at det ved Hjælp af denne særegne Statsmandskunst kan lykkes at flytte nogle Vælgere fra et Parti til et andet. Men een Paastand drister jeg mig til at fremsætte fra denne Talerstol: denne Tvetydighed gavner ikke Danmark, og den gavner ikke Danskheden i Sydslesvig; den styrker ikke Danmarks Autoritet over for det Udland, over for de

allierede Magter, der jo, naar det kommer til Stykket, alene bliver afgørende for Sydslesvigs Fremtidsskæbne. Og det, jeg siger her, højtærede Statsminister, er afgørende i hele den Situation, der nu ligger.

Vi kan ikke fra socialdemokratisk Side, som det har været nævnt, medvirke til, at der foranstaltes en Folkeafstemning om denne Sag. Man kan foranstalte Folkeafstemninger om konkrete Spørgsmaal, hvor den enkelte Vælger klart kan overskue Rækkevidde og Konsekvens af den Afgørelse, han træffer. Saadan kan det sydslesvigske Spørgsmaal i Dag ikke stilles op for Vælgerne. Man kan efter vor Mening ikke kaste det mest komplicerede nationale Problem, Danmark har, ud til en Folkeafstemning. En saadan Afstemning vil heller ikke skabe nogen Klarhed. Mange Vælgere vil simpelt hen give op over for et for Danmarks Fremtid saa dybt indgribende udenrigspolitisk Spørgsmaal og blive hjemme — og Resten af Vælgerne, ja, de vil maaske dele sig i to Halvdele: Tror man, at det skaber Klarhed? Tror man, at en saadan Folkeafstemning, der jo antagelig faar det Forløb, jeg nævner her, paa nogen Maade kommer til at gavne den danske Folkegruppe i Sydslesvig? Ingenlunde! I denne Sag maa Regering og Rigsdag, Folkets valgte Repræsentanter, træffe Afgørelsen under Ansvar over for deres Samvittighed og det Land og den Befolkning, hvis Tjenere de er. Det er den eneste forsvarlige Vej.

Nu er det rimeligt, at vi under den Valgkamp, der kommer, foruden til de økonomiske Problemer, der af sig selv vil komme i Forgrunden under en Valgkamp, ogsaa klargør vor Stilling til det sydslesvigske Problem. Det er nødvendigt. Jeg er helt enig med den højtærede Finansminister i, hvad han ifølge en Morgenavis i Dag har udtalt paa et Møde i Gentofte i Gaar: at man burde strenge sig an for at føre en fair Agitation, en fair Valgkamp og en fair og redelig Fremstilling af dette Problem. Jeg vil gerne give et Par Eksempler paa, hvordan man fra anden Side, fra de aktivistiske Kredse, der staaer Statsministeren nær, har startet Agitationen i denne Sag. Kampagnen er aabnet; det er rimeligt, at Tinget faar to Smagsprøver paa, hvordan man fra den Side griber Tingene an.

Det er kendt, at en Kreds af Borgere fra alle politiske Partier for et Stykke Tid siden udsendte et Opraab, en Adresse, hvori de gav Udtryk for stort set samme Opfattelse af dette Problem, som dette Tings Flertal har, og advarede mod videregaaende